

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 521/2025-34

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Ivanom Jánošíkom, Klincová 35, Bratislava, proti rozsudku Správneho súdu v Banskej Bystrici sp. zn. ZA-15Sa/19/2022 z 19. decembra 2023 a rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Stk/5/2024 z 31. marca 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Návrhu na podanie návrhu na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 12 ods. 1 a 4, čl. 144 ods. 2 a čl. 152 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súkromie podľa čl. 16 ods. 1 ústavy, základného práva nebyť stíhaný bez zákonného dôvodu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy, základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti podľa čl. 19 ods. 1 ústavy, základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, základného práva na slobodu pohybu a pobytu podľa čl. 23 ods. 1 ústavy, základného práva zúčastňovať sa na správe verejných vecí priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov podľa čl. 30 ods. 1 ústavy, základného práva postaviť sa na odpor proti každému, kto by odstraňoval demokratický poriadok základných ľudských práv a slobôd uvedených v tejto ústave, ak činnosť ústavných orgánov a účinné použitie zákonných prostriedkov sú znemožnené podľa čl. 32 ústavy, základného práva na ochranu zdravia podľa čl. 40 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 47 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 49, čl. 50 ods. 2 a 4 a čl. 51 ods. 2

ústavy, čl. 1 ods. 1, 4 a 9, čl. 5 ods. 3 a 4 a čl. 11 ods. 1 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bezpečnosti štátu“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na uloženie trestu výlučne na základe zákona podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 dohovoru, práva na slobodu pohybu podľa čl. 2 ods. 2 Protokolu č. 4 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 2, čl. 5, čl. 10 ods. 1, čl. 15 a čl. 23 Dohovoru o ochrane ľudských práv a dôstojnosti človeka v súvislosti s aplikáciou biológie a medicíny rozsudkom správneho súdu sp. zn. ZA-15Sa/19/2022 z 19. decembra 2023 a rozsudkom najvyššieho správneho súdu sp. zn. 2Stk/5/2024 z 31. marca 2025. Navrhuje napadnutý rozsudok správneho súdu a napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu zrušiť a vec im vrátiť na ďalšie konanie, ako aj zakázať im pokračovať v porušovaní základných práv a slobôd sťažovateľa. Okrem toho žiada priznať finančné zadostučinenie 10 000 eur od správneho súdu a najvyššieho správneho súdu a náhradu trov konania od správneho súdu a najvyššieho správneho súdu.

2. Sťažovateľ sa taktiež domáha prerušenia konania o ústavnej sťažnosti a podáva návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 5 ústavy o súlade uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 128 k návrhu aktualizácie mapy okresov podľa aktuálnej rizikovosti s ohľadom na šírenie ochorenia COVID-19 (ďalej len „uznesenie vlády č. 128“), uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 160 k návrhu na opakované predĺženie času trvania núdzového stavu podľa čl. 5 ods. 2 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov vyhláseného uznesením vlády SR č. 587 z 30. septembra 2020 a na prijatie opatrení podľa čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov v znení neskorších zmien (ďalej len „uznesenie vlády č. 160“), vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. 132, ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia k režimu vstupu osôb do priestorov prevádzok a priestorov zamestnávateľa (ďalej len „vyhláška ÚVZ č. 132“) a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o civilnej ochrane obyvateľstva“) s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 4, čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 23, čl. 40, čl. 49, čl. 50, čl. 144 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy a ústavným zákonom o bezpečnosti štátu.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný úrad Bytča, odbor krízového riadenia (ďalej len „prvostupňový orgán verejnej správy“) rozhodnutím č. OU-BY-OKR-2021/000784-009 zo 6. decembra 2021 uznal sťažovateľa vinným zo spáchania priestupku na úseku civilnej ochrany podľa § 32 ods. 1 písm. a) zákona o civilnej ochrane obyvateľstva v spojení s uznesením vlády č. 160 a uznesením vlády č. 128, ktorého sa sťažovateľ dopustil 28. marca 2021 v čase 17.00 h tým, že sa nachádzal počas zákazu vychádzania pred vstupom do predajne OBI na ulici Vysokoškolákov 35A, Žilina, bez preukázania sa negatívnym PCR testom nie starším ako 7 dní, negatívnym antigénovým testom certifikovaným na území Európskej únie nie starším ako 7 dní alebo dokladom o prekonaní ochorenia COVID-19 nie starším ako 3 mesiace alebo dokladom o zaočkovaní proti ochoreniu COVID-19 aj druhou dávkou vakcíny a od tohto očkovania uplynulo 14 dní alebo dokladom o neumožnení vykonania testu na ochorenie COVID-19 z dôvodu

zdravotného stavu alebo zdravotnej kontraindikácie. Za tento priestupok bola podľa § 11 ods. 1 písm. a) a § 87 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“) v nadväznosti na § 32 ods. 2 zákona o civilnej ochrane obyvateľstva sťažovateľovi uložená sankcia, a to pokarhanie, a zároveň bol sťažovateľ povinný uhradiť štátu trovy konania 16 eur. Na odvolanie sťažovateľa Okresný úrad Bytča, odbor opravných prostriedkov, referát vnútorných vecí (ďalej len „druhostupňový orgán verejnej správy“) rozhodnutím č. OU-ZA-OOP1-2022/012057-002 z 24. februára 2022 zmenil prvostupňové rozhodnutie vo výrokovej časti tak, že túto v závere doplnil o konštatáciu upresňujúcu druhovú kvalifikáciu priestupku na úseku civilnej ochrany, „... a teda uvedeným konaním neuposlúchol pokyny a výzvy vlády, ktoré vyhlasuje a vydáva v súvislosti s plnením úloh civilnej ochrany“, a zároveň z výrokovej časti vypustil § 87 zákona o priestupkoch vzťahujúci sa výlučne na rozkazné konanie (keďže išlo o zrejmu nesprávnosť). V právnom posúdení veci sa druhostupňový orgán verejnej správy stotožnil so závermi prvostupňového orgánu verejnej správy. Skutkový stav sťažovateľ nerozporoval.

4. Proti rozhodnutiu druhostupňového orgánu verejnej správy sťažovateľ podal správnu žalobu tvrdiac, že vláda svojvoľne a bez opory v zákone uznesením obmedzila slobodu pohybu a pobytu podľa čl. 5 ods. 3 a ods. 4 písm. g) ústavného zákona o bezpečnosti štátu zákazom vychádzania. Poukazujúc na čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 13 ods. 2 ústavy v spojení s nálezom ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 100/02 z 30. januára 2003, bol toho názoru, že všeobecne záväzným nariadením nemôže byť uložená nová povinnosť, ktorá neexistuje v zákone. Konanie, ktorého sa dopustil, nepovažoval za priestupok tvrdiac, že zákaz vychádzania v čase núdzového stavu nebol určený zákonom a absentoval právny základ jeho zavedenia z dôvodu nedostatku právomoci vlády určiť medze slobody pohybu v rozhodnom období.

5. Správny súd napadnutým rozsudkom správnu žalobu zamietol ako nedôvodnú s odkazom na nálezy ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 22/2020 zo 14. októbra 2020 a sp. zn. PL. ÚS 2/2021 z 31. marca 2021. Podľa jeho názoru nebolo sporné, že sťažovateľ neuposlúchol pokyny vlády vyhlásené v súvislosti s plnením úloh podľa zákona o ochrane civilného obyvateľstva, pričom sa svojím konaním dopustil priestupku na úseku civilnej ochrany podľa § 32 ods. 1 písm. a) zákona o civilnej ochrane obyvateľstva. Nezistil naplnenie žiadneho z dôvodov uvedených v § 195 písm. a) až e) Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), ktorý by odôvodňoval zrušenie rozhodnutia druhostupňového orgánu verejnej správy. Konštatoval, že zistenie skutkového stavu bolo dostatočné na riadne posúdenie veci a skutkový základ napadnutého rozhodnutia je v súlade s obsahom administratívneho spisu, keďže z podkladov rozhodnutia je možné spoľahlivo dospieť k preukázanému záveru, že boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty priestupku. Sankcia vo forme pokarhania bola primeraná závažnosti priestupku, zohľadňujúc spôsob jeho spáchania, následky, okolnosti, za ktorých bol spáchaný, mieru zavinenia, pohnútku a osobu páchatel'a. Správny súd nezistil porušenie základných zásad trestného konania ani zásad ukladania trestov uplatniteľných aj pri posudzovaní sankcie uloženej za priestupok, ktorého sa žalobca preukázateľne dopustil a ktorého neodvratným právnym následkom bola práve sankcia uložená formou pokarhania.

6. V kasačnej sťažnosti z 26. februára 2024 sťažovateľ namietol, že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 440 ods. 1 písm. g) SSP] a že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace práva v takej

miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 440 ods. 1 písm. f) SSP]. Zároveň navrhol kasačnému súdu prerušiť kasačné konanie „za účelom posúdenia súladu právnych predpisov a právnych noriem“ s ústavou a ústavným zákonom o bezpečnosti štátu.

7. Najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom kasačnú sťažnosť zamietol ako nedôvodnú (§ 461 SSP). Po rekapitulácii sťažnostných bodov, v ktorých sťažovateľ uviedol vyčerpávajúci historicko-komparatívny rozbor pojmov „bezpečnosť štátu“, „núdzový stav“, „krízová situácia“ a „mimoriadna situácia“ podložený odbornou literatúrou, relevantnou judikatúrou a vývojom legislatívy doplneným o rozsiahlu analýzu blanketovej normy čl. 51 ods. 2 ústavy a ústavného zákona o bezpečnosti štátu, sa najvyšší správny súd stotožnil so správnym súdom v konštatáciách o absencii súvisu vznesených námietok sťažovateľa so zákonnosťou napadnutého rozhodnutia ako základného predpokladu na kvalifikovaný prieskum rozhodnutia v správnom súdnictve. Uviedol, že otázka, ktorú sťažovateľ vymedzil ako spornú (neústavnosť dotknutých uznesení vlády), bola predmetom konania na ústavnom súde v rámci posudzovania súladu dotknutých uznesení vlády vo veci vyhláseného (predĺženého) núdzového stavu počas pandémie COVID-19 s ústavou a ústavným zákonom o bezpečnosti štátu, čo vyústilo do vydania nálezov ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 22/2020 zo 14. októbra 2020 a sp. zn. PL. ÚS 2/2021 z 31. marca 2021. Z uvedených nálezov ústavného súdu v ďalšom texte vybral a citoval relevantné časti, ktorých obsah považoval za kvalifikovanú odpoveď na sťažovateľom vytýkanú námietku nulity rozhodnutia druhostupňového rozhodnutia orgánu verejnej správy práve v dôsledku neústavnosti dotknutých uznesení vlády. Vzhľadom na skutočnosť, že uvedenými nálezmi ústavného súdu bol vyslovený súlad (sťažovateľom namietaných) dotknutých uznesení vlády s referenčnými normami ústavy a ústavného zákona o bezpečnosti štátu, najvyšší správny súd nevhliadol dôvod obracať sa v rámci kasačného konania na ústavný súd s vyhodnocovaním identickej otázky a návrh sťažovateľa na prerušenie kasačného konania zamietol ako nedôvodný. Rovnako ako správny súd konštatoval, že zistenie skutkového stavu bolo dostatočné na riadne posúdenie veci a skutkový základ napadnutého rozhodnutia je v súlade s obsahom administratívneho spisu, keďže z podkladov rozhodnutia je možné spoľahlivo dospieť k preukázanému záveru, že boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty priestupku. Súhlasil aj so závermi správneho súdu o primeranosti uloženej sankcie a o nezistení porušenia základných zásad trestného konania, resp. zásad ukladania trestov uplatniteľných pri posudzovaní sankcie uloženej za priestupok. K námietke sťažovateľa o derogácii zákona o civilnej ochrane obyvateľstva prijatím ústavného zákona o bezpečnosti štátu uviedol, že v čase spáchania skutku, ako aj rozhodovania o uložení sankcie išlo o platný právny predpis a nedodržanie povinností ním ustanovených podliehalo vyvodu sankčnej zodpovednosti zo strany príslušných orgánov verejnej správy. Sťažovateľova domnelá predstava o jeho neexistencii nezodpovedá reálnemu stavu a ani nenachádza základ v konkrétnom právnom akte, ktorým by sa tento zákon mal zrušovať.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti [čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] opakovane uvádza vyčerpávajúci historicko-komparatívny rozbor pojmov „bezpečnosť štátu“, „núdzový stav“, „krízová situácia“

a „mimoriadna situácia“ podložený odbornou (vedeckou) literatúrou, relevantnou judikatúrou a vývojom legislatívy doplneným o rozsiahlu analýzu blanketovej normy čl. 51 ods. 2 ústavy a ústavného zákona o bezpečnosti štátu. Vo veľkej časti ústavnej sťažnosti však cituje aj neodbornú (nevedeckú) literatúru. V tomto kontexte zotrúva na svojom presvedčení, že vláda svojvoľne a bez opory v zákone uznesením obmedzila slobodu pohybu a pobytu podľa čl. 5 ods. 3 a ods. 4 písm. g) ústavného zákona o bezpečnosti štátu zákazom vychádzania, že konanie, ktorého sa dopustil, nie je priestupkom, pretože v čase núdzového stavu zákaz vychádzania nebol určený zákonom, a že absentoval právny základ jeho zavedenia z dôvodu nedostatku právomoci vlády určiť medze slobody pohybu v rozhodnom období, s čím spája porušenie svojich základných práv a slobôd uvedených v bode 1 tohto uznesenia správnym súdom a najvyšším správnym súdom. Prerušenia konania o ústavnej sťažnosti z dôvodu podania návrhu na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 5 ústavy sa sťažovateľ domáha s akcentom na „ochranu materiálneho jadra Ústavy SR a ochranu ústavného princípu ústavnosti“ ústavným súdom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základných práv a slobôd sťažovateľa uvedených v bode 1 tohto uznesenia rozsudkom správneho súdu sp. zn. ZA-15Sa/19/2022 z 19. decembra 2023 (bod 4) a rozsudkom najvyššieho správneho súdu sp. zn. 2Stk/5/2024 z 31. marca 2025 (bod 6), ktoré sťažovateľ považuje za nezákonné a arbitrárne (bod 7).

III.1. K namietanému porušeniu základných práv a slobôd sťažovateľa napadnutým rozsudkom správneho súdu:

10. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 249/2021).

11. Postup správneho súdu v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia druhostupňového orgánu verejnej správy (bod 2) bol zavrhnutý napadnutým rozsudkom, ktorý sťažovateľ napadol kasačnou sťažnosťou (bod 5), o ktorej rozhodol najvyšší správny súd napadnutým uznesením. Právomoc najvyššieho správneho súdu na preskúmanie napadnutého rozsudku správneho súdu vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti, preto bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv a slobôd sťažovateľa napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu:

12. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 311/05). Skutkový stav a práve závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (IV. US 43/04). O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo

možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

13. Aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že rozhodnutie vnútroštátneho súdu možno považovať za svojvoľné a také, ktoré narúša spravodlivosť konania, iba v prípade, ak sú v ňom vyjadrené dôvody založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe vnútroštátneho súdu, dôsledkom čoho došlo k odopretiu spravodlivosti (Moreira Ferreira, bod 85; Navalnyy a Ofitserov proti Rusku z 23. 2. 2016, sťažnosti č. 46632/13 a č. 28671/14, bod 119).

14. Článok 46 ods. 2 ústavy zaručuje ústavné právo fyzických osôb a právnických osôb, ktoré obhájiteľným spôsobom tvrdia, že boli na svojich právach ukrátené rozhodnutím orgánu verejnej správy obrátiť sa na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak, pričom z právomoci súdu nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd. Obhájiteľnosť tvrdenia v danom prípade znamená, že vzhľadom na právnu úpravu a na okolnosti prípadu bolo konkrétne rozhodnutie orgánu verejnej správy spôsobilé zasiahnuť do práv alebo právom chránených záujmov fyzických osôb alebo právnických osôb, ktoré tvrdia, že boli rozhodnutím orgánu verejnej správy dotknuté. V tomto rozsahu (pokiaľ ide o garantovanie práva na prístup k súdu) predstavuje čl. 46 ods. 2 ústavy *lex specialis* vo vzťahu k všeobecnejšiemu čl. 46 ods. 1 ústavy. Aj v prípadoch, keď právo na prístup k súdu účastníka súdneho konania má svoj ústavný základ v čl. 46 ods. 2 ústavy, je súd konajúci vo veci viazaný princípmi spravodlivého súdneho konania vyplývajúcimi z čl. 46 ods. 1 ústavy. Obsah základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva iba v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Zahŕňa taktiež právo na určitú kvalitu súdneho konania definovanú procesnými garanciami spravodlivého súdneho konania, ako je napr. právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktorá má byť v konkrétnom prípade poskytnutá. Zásada spravodlivosti obsiahnutá v práve na spravodlivé súdne konanie totiž vyžaduje, aby súdy založili svoje rozhodnutia na dostatočných a právne relevantných dôvodoch zodpovedajúcich konkrétnym okolnostiam prerokúvanej veci (m. m. III. ÚS 305/08). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

15. Správne súdnictvo je primárne prostriedkom ochrany subjektívnych práv adresáta výkonu verejnej správy v jej najrôznejších podobách. Len sekundárne je kritériom poskytovania tejto ochrany zákonnosť verejno-mocenských aktivít verejnej správy. Inými slovami, správne súdnictvo v systéme právneho štátu nemá slúžiť naprávaniu nezákonnosti vo verejnej správe bez akéhokoľvek zreteľa na dopad eventuálne zistenej nezákonnosti na subjektívno-právnu pozíciu dotknutého. Účelom správneho súdnictva nie je náprava nezákonnosti vo verejnej správe, ale účinná ochrana subjektívnych práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby, voči ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná. Správny súd spravidla nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (IV. ÚS 596/2012, IV. ÚS 127/2012, III. ÚS 502/2015).

16. Napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu, ktorý konal a rozhodoval ako súd kasačný, preto nemožno hodnotiť izolovane, ale aj v kontexte s rozsudkom správneho súdu, resp. predchádzajúcimi rozhodnutiami orgánov verejnej správy o uložení sankcie – pokarhania sťažovateľovi za priestupok na úseku civilnej ochrany obyvateľstva podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch v spojení s § 32 ods. 2 zákona o civilnej ochrane obyvateľstva, ktoré sťažovateľ napadol správnu žalobou (a pripojil ich aj k ústavnej sťažnosti).

17. Aj v tomto prípade treba mať za zreteľ, že pokarhanie je najmiernejšou sankciou, ktorú zákon o priestupkoch uvádza. Ide o sankciu, ktorá má predovšetkým výchovnú funkciu apelujúcu na morálku fyzickej osoby, ktorá sa používa pri rozhodovaní o najmenej závažných priestupkoch, ak orgán verejnej správy dospeje k názoru (uváži), že spôsob spáchania priestupku, jeho následky, okolnosti, za ktorých bol spáchaný, miera zavinenia a pohnútky osoby páchatel'a vo vzťahu k verejnému záujmu chrániť život, zdravie, majetok, životné prostredie a pod. nedosiahli mieru, resp. intenzitu závažnosti protiprávneho konania sankcionovanú prísnejším postihom (pokutou, zákazom činnosti a prepadnutím veci).

18. Intenzita zásahu do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd je jedným z kritérií rozhodovania ústavného súdu, či v okolnostiach toho-ktorého prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd toho-ktorého sťažovateľa. Ústavný súd preto nepristupuje k vyhovaniu ústavnej sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (m. m. IV. ÚS 320/2011). Inými slovami, nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva, v danom prípade predovšetkým základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. IV. ÚS 104/2012, I. ÚS 9/2013, IV. ÚS 629/2012, II. ÚS 372/2012, II. ÚS 373/2012).

19. V posudzovanom prípade ústavný súd žiadne pochybenie zo strany najvyššieho správneho súdu nezistil. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší správny súd pri rozhodovaní o kasačnej sťažnosti postupoval v medziach svojej právomoci, pričom sa nedopustil takého výkladu a aplikácie príslušnej zákonnej právnej úpravy (Správneho súdneho poriadku, zákona o priestupkoch, zákona o civilnej ochrane obyvateľstva a ústavného zákona o bezpečnosti štátu), ktorými by poprel ich účel a význam.

20. Ústavný zákon o bezpečnosti štátu nie je komplexnou úpravou obmedzení základných práv v pandémie, počas ktorej platia ostatné zákony. Aj v pandémie, hoc aj v núdzovom stave, možno povinnosti a obmedzenia základných práv ukladať aj mimo rámca ústavného zákona o bezpečnosti štátu. Musí však ísť o obmedzenia v medziach zákona a ústavy (PL. ÚS 14/2021).

21. Najvyšší správny súd jasne uviedol, že otázka, ktorú sťažovateľ vymedzil ako spornú (neústavnosť dotknutých uznesení vlády), bola predmetom konania na ústavnom súde v rámci posudzovania súladu dotknutých uznesení vlády vo veci vyhláseného (predĺženého) núdzového stavu počas pandémie COVID-19 s ústavou a ústavným zákonom o bezpečnosti štátu, čo vyústilo do vydania nálezov ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 22/2020 zo 14. októbra 2020 a sp. zn. PL. ÚS 2/2021 z 31. marca 2021, z ktorých v odôvodnení napadnutého uznesenia vybral a citoval

relevantné časti, ktorých obsah považoval za kvalifikovanú odpoveď na sťažovateľom vytýkanú námietku nulity rozhodnutia druhostupňového rozhodnutia orgánu verejnej správy práve v dôsledku neústavnosti dotknutých uznesení vlády. Napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu nemožno označiť za arbitrárny v tom smere, že by závery ním formulované boli zjavne nelogické s ohľadom na zistený skutkový stav, ústavne neudržateľné alebo že by napadnutý rozsudok nereflektoval ťažiskové skutočnosti dôležité pre riadne zistenie stavu veci a rozhodnutie o kasačnej sťažnosti. V tomto kontexte je opätovný rozbor problematiky nastolenej sťažovateľom zo strany ústavného súdu obsolétny.

22. V danom prípade nič nenasvedčuje tomu, že by sťažovateľ v konaní pred najvyšším správnym súdom a správnym súdom, resp. v konaní pred orgánmi verejnej správy nemal možnosť právne argumentovať, prípadne predkladať také dôkazy, ktoré by sa z hľadiska záverov najvyššieho správneho súdu javili ako právne významné pre zrušenie rozsudku správneho súdu.

23. Preto ani skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnymi závermi najvyššieho správneho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozsudku najvyššieho správneho súdu (m. m. II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010, I. ÚS 380/2021).

24. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 1 výroku uznesenia).

25. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal.

III.3. K návrhu sťažovateľa na podanie návrhu na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy:

26. Ústavnú sťažnosť možno podať len proti zásahom individuálno-právnej, nie normatívnej povahy, teda proti právoplatným rozhodnutiam, opatreniam alebo iným zásahom orgánov verejnej moci. Takéto individuálne zásahy do základných práv a slobôd môžu mať základ vo všeobecne záväznom predpise a len vtedy možno dospieť k tomu, že ústavná sťažnosť sa týka všeobecne záväzného právneho predpisu, jeho časti alebo jeho jednotlivého ustanovenia tak, ako to predpokladá čl. 127 ods. 5 ústavy (uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 81/2025 zo 6. februára 2025, ZNaU 2/2025).

27. Ústavný súd sa otázkou vyhlasovania vyhlášok Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky zaoberal už v náleze sp. zn. PL. ÚS 8/2021 z 1. decembra, ktorým judikoval (ZNaU 6/2021), že úrady verejného zdravotníctva sú tak, ako vyžaduje čl. 123 ústavy, zákonom zriadené orgány štátnej správy, ktoré sú zákonom o ochrane verejného zdravia splnomocnené vydávať všeobecne záväzné právne predpisy (vyhlášky), ako aj to, že vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva môžu byť vyhlasované vo Vestníku vlády Slovenskej republiky.

28. Pozornosti sťažovateľa domáhajúceho sa prerušenia konania o ústavnej sťažnosti z dôvodu podania návrhu na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 5 ústavy o súlade uznesenia vlády č. 128, uznesenia vlády č. 160, vyhlášky ÚVZ č. 132 a zákona o civilnej ochrane obyvateľstva s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 4, čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 23, čl. 40, čl. 49, čl. 50, čl. 144 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy a ústavným zákonom

o bezpečnosti štátu zrejme ušlo, že vyhláška UVZ č. 132 bola zrušená vyhláškou Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. 187, ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia k režimu vstupu osôb do priestorov prevádzok a priestorov zamestnávateľa.

29. Táto skutočnosť v spojení so záverom ústavného súdu o odmietnutí ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej (bod 23) viedla ústavný súd k nevyhoveniu návrhu sťažovateľa na podanie návrhu na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy (bod 2 výroku uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu